

Det var derfor heller ikke overraskende, at Venstre og De Konservative ikke ville deltage i forhandlingerne forud for regeringens udspil; man havde meldt sig ud på forhånd. Det synes vi var sølle og et udtryk for mangel på politisk mod og politisk ansvar. Men vi håber da stadig, at man vil komme til fornuft og medvirke konstruktivt i det videre politiske forløb, og i Socialdemokratiet er vi åbne over for gode argumenter; det viser det hidtidige forløb jo også. Men vores tro på, at man også vil være det i de to partier, er ikke stort; sporene skræmmer unægtelig.

Selve udspillet er sammensat således, at der er indbygget incitamentter til adfærdsændring både i det miks af afgifter og aftaler, der opereres med, og i modellen for tilbageføring af provenuet til erhvervslivet. Det er denne dobbelte strategi, som har betydning, at man har kunnet reducere og differentiere selve afgiftsdelen betydeligt i forhold til de oprindelige embedsmandsmodeller. Det viser, som vi har sagt det hele tiden, at det er målet, der er det afgørende, mens instrumenterne kan være mere fleksible, blot de er troværdige og effektive i forhold til målet; det er det, det handler om.

Der opereres altså med en kombination af afgifter og aftaler. Afgifterne indrettes, alt efter om der er tale om anvendelse af energi til såkaldt tunge processer, lette processer eller rumopvarmning, og afgifterne optrappes gradvis over de kommende 5 år, ligesom der også gradvis indføres en svovlafgift.

Merprovenuet på afgifterne tilbageføres til erhvervene dels gennem investeringstilskud, dels gennem en nedsættelse af arbejdsgivernes ATP-betaling og en reduktion af arbejdsgivernes arbejdsmarkedsbidrag og dels gennem en særlig pulje for de selvstændige.

Når regeringens udspil også omfatter en afgift på naturgas, skyldes det, at naturgas i dag i modsætning til andre fossile brændsler er fritaget for afgift, og samtidig at naturgasselskaberne vil kunne sætte priserne op over for erhvervskunder svarende til de foreslåede afgiftsforhøjelser og godtgørelser. Naturgasafgiften vil derfor alene kanalisere de ekstra indtægter, som denne skyggeafgift vil give naturgasselskaberne, over til statskassen. Forslaget vil altså ikke i sig selv give anledning til, at der opkræves højere priser på naturgas, end man ellers ville få.

Udspillet indeholder også et særligt forslag om, at der indføres en afgift på brændstof

anvendt på indenrigsfærger og indenrigsfly, svarende til den afgift, der er pålagt brændstof til landtransport.

I denne forbindelse er det vigtigt at understrege, at en betydelig del af provenuet vil blive anvendt til reelt at friholde ruterne til øerne, inklusive Bornholm, så de ikke på nogen måder rammes af de nye afgifter, og således at den væsentligste effekt bliver på Storebælt og Kattegat, bl.a. med sigte på de nye kæmpekatamaranfærgers store energiforbrug. Færgeruterne til de danske øsamfund, herunder Bornholm, belastes altså ikke; men det forudsættes naturligvis, at også disse ruter opererer energibevidst.

Endelig vil der efter udspillet skulle ske en omlægning fra elvarme til andre varmekilder. Der etableres således en særlig tilskudsordning til elvarmekonvertering i områder uden kollektiv varmesforsyning. Gennem konverteringen reduceres elforbruget, så nye, store kraftværker kan undgås, hvilket vil yde et væsentligt bidrag til, at vi kan opfylde de vedtagne CO₂-reduktionsmål.

Hvad er så konsekvenserne af regeringens forslag for erhvervslivet? Ja, skal man tro den seneste tids indimellem noget ophedede og ikke særlig sagligt begrundede debat, betyder det nærmest, at væsentlige dele af dansk erhvervsliv vil blive lagt øde. Det sagde man også, da den eksisterende CO₂-afgift blev indført, og hvad er der sket? Er der virksomheder, som har måttet lukke af den årsag? Nej! Hvorfor? Fordi de danske energipriser også efter de nye initiativer vil være blandt de laveste i EU og i forhold til vore udenlandske konkurrenter i øvrigt, og fordi den samlede belastning selv før tilbageføringen af provenuet kun udgør knap 0,5 pct. af lønsummen i den private sektor i år 2000 eller en stigning på årsbasis på ca. 0,1 pct. Det skal sammenholdes med, at de danske timelønsmkostninger de næste par år skønnes at stige med ca. 4-4,5 pct.

Afgiftsbelastningen svarer således kun til ca. en fyrretyendedel af den på forhånd forventede årlige stigning i timelønsmkostningerne. Og så er der endda set bort fra den positive virkning af tilbageføringen af provenuet. Det må i sandhed være et svagt funderet erhvervsliv og nogle meget kriseudsatte virksomheder, vi har her i landet, hvis så marginale omkostningsstigninger kan få så dramatiske konsekvenser, som nogle påstår.

Regeringen har undervejs forhandlet udspillet med erhvervslivets organisationer og især